

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Кафедра сімейної та спеціальної педагогіки і психології

Ю. О. Тубичко, А. Г. Колесник

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ (ЛОГОПЕДИЧНОЇ В ЗДО)
ПРАКТИКИ**

*для здобувачів вищої освіти спеціальності:
012 Дошкільна освіта, освітньої
(освітньо-професійної) програми: «Дошкільна освіта.
Спеціалізація: Логопедія в закладах дошкільної освіти»*

Одеса – 2021

Методичні рекомендації з проходження виробничої (логопедичної в ЗДО) практики для здобувачів вищої освіти спеціальності: 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта. Спеціалізація: Логопедія в закладах дошкільної освіти» затверджені та рекомендовані до друку на засіданні кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології (Протокол №2 від 23.09.2021).

Рецензенти:

1. Бабчук О. Г. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології, ДЗ «ЛНПУ ім. К.Д. Ушинського»;
2. Бачинська Н. Я. – кандидат педагогічних наук, доцент, Військова академія (м. Одеса).

Т 81 **Тубичко Ю.О., Колесник А.Г.** Методичні рекомендації з проходження виробничої (логопедичної в ЗДО) практики для здобувачів вищої освіти спеціальності: 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта. Спеціалізація: Логопедія в закладах дошкільної освіти». Одеса: ДЗ «ЛНПУ ім. К.Д. Ушинського», 2021. 49 с.

У методичних рекомендаціях висвітлено мету, перелік знань, практичних умінь і навичок магістрантів; розкрито особливості оцінювання різних видів їх діяльності під час проходження виробничої (логопедичної в ЗДО) практики; подано зміст, форми, методи логопедичної, розвивально-корекційної і виховної роботи з дітьми дошкільного віку; наведено орієнтовну тематику професійно-спрямованих, логопедичних заходів; окреслено основні вимоги та подано методичні поради щодо проходження магістрантами різних етапів практики та оформлення звітної документації.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета, завдання та очікувані результати практики.	5
2. Організація практики.....	9
3. Зміст програми виробничої (логопедичної в ЗДО) практики.....	11
4. Індивідуальне завдання.....	14
5. Звітна документація з виробничої (логопедичної в ЗДО) практики.....	15
6. Права та обов'язки магістрантів в період проходження виробничої (логопедичної в ЗДО) практики.....	17
7. Обов'язки керівників практики.....	18
8. Контроль та оцінювання виробничої (логопедичної у ЗДО) практики.....	19
9. Критерії оцінювання результатів практики.....	20
10. Рекомендовані джерела.....	36
Додатки.....	39
Додаток А. Щоденник практики.....	39
Додаток Б. Звіт.....	45
Додаток В. Розподіл балів за видами діяльності магістрантів та шкала оцінювання.....	46

ВСТУП

Згідно зі статтею 43 Закону України «Про вищу освіту», Базовим компонентом дошкільної освіти (нова редакція), Національною доктриною розвитку освіти України в ХХІ столітті, галузевими стандартами вищої освіти України важливе місце в системі професійної підготовки магістрантів посідає практична підготовка, одним із різновидів якої є виробнича (логопедична у ЗДО) практика.

Практика є важливою складовою магістерської програми підготовки і дозволяє закріпити, розширити і конкретизувати отримані в процесі навчання теоретичні знання з логопедії та інших дисциплін, вивчити організацію і зміст логопедичної роботи в ЗДО, сформувані вміння і навички професійно-практичної логопедичної роботи з подолання порушень мовної діяльності у дітей, організувати і проводити діагностику порушень та планування подальших корекційно-розвивальних дій, навчити організувати і проводити консультування батьків щодо психологічного, корекційного та розвивального супроводу дітей з психофізичними та мовленнєвими порушеннями.

Особливу значущість даний вид практики набуває в руслі сучасного підходу до порушень психомоторного і мовного розвитку, відповідно до якого рання діагностика і корекція відхилень розвитку дітей є головною умовою їх ефективного навчання і виховання, а також соціальної адаптації.

У методичних матеріалах висвітлено мету, перелік знань, практичних умінь і навичок магістрантів; розкрито особливості оцінювання різних видів їх діяльності під час проходження виробничої (логопедичної в ЗДО) практики; подано зміст, форми, методи логопедичної, розвивально-корекційної і виховної роботи з дітьми дошкільного віку; наведено орієнтовну тематику професійно-спрямованих, логопедичних заходів; окреслено основні вимоги та подано методичні поради щодо проходження магістрантами різних етапів практики та оформлення звітної документації.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Мета: закріпити та систематизувати теоретичні знання з етіології, симптоматики та класифікації психофізичних і мовленнєвих порушень у здобувачів вищої освіти (магістрантів) спеціальності: 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта. Спеціалізація: Логопедія в закладах дошкільної освіти»; сформувати вміння доречно застосовувати методи логопедичної діагностики і корекції в дітей дошкільного віку з вадами психофізичного і мовленнєвого розвитку; визначати зміст, умови, методи, засоби профілактики і корекції порушень мовленнєвого розвитку; використовувати різні види моніторингу ефективності корекційної роботи; виявляти та використовувати в практичній діяльності передовий логопедичний досвід та результати досліджень; організовувати консультування батьків щодо психологічного, корекційного та розвивального супроводу дітей з психофізичними та мовленнєвими порушеннями; перевірити професійну готовність майбутнього фахівця до виконання діяльності за різними напрямками логопедичної роботи, сприяти розвитку у магістрантів вміння самостійно планувати та здійснювати професійну діяльність.

Завдання:

- удосконалення теоретичного рівня оволодіння загальними й спеціальними знаннями й вироблення в магістрантів уміння застосовувати ці знання в практичній педагогічній діяльності;
- ознайомлення із системою діагностичної, виховної, корекційної, реабілітаційної роботи, що здійснюється у ЗДО для дітей з вадами мовленнєвого розвитку;
- під керівництвом логопедів і методичного персоналу установ збір даних анамнезу й використання їх для планування логопедичної роботи з дітьми;
- ознайомлення з різними методами логопедичної роботи (як груповими так і індивідуальними);
- освоєння спеціальних методик і одержання навичок проведення логопедичних занять із дітьми дошкільного віку, з вадами мовленнєвими;

- вивчення роботи логопедів і фахівців з реабілітації під час проведення занять із дітьми;
- підготовка комплекту матеріалів для проведення власних логопедичних занять;
- проведення декількох самостійних логопедичних занять із дітьми;
- проведення обстеження особливостей мовленнєвого розвитку конкретної дитини, що перебуває в даному закладі.
- складання розгорнутої характеристики на обстежену дитину.

Очікувані результати навчання

ПРН-8. Виявляти та використовувати в практичній діяльності передовий логопедичний досвід та результати досліджень.

ПРН-16. Володіти знаннями з етіології, симптоматики та класифікації психофізичних і мовленнєвих порушень. Володіти методами діагностики психофізичного і мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.

ПРН-17. Організовувати консультування батьків (інших законних представників дітей) щодо психологічного, корекційного та розвивального супроводу дітей з психофізичними та мовленнєвими порушеннями.

ПРН-18. Володіти методами логопедичної корекції в дітей дошкільного віку з вадами психофізичного і мовленнєвого розвитку; вміти визначати зміст, умови, методи, засоби профілактики порушень мовленнєвого розвитку; використовувати різні види моніторингу ефективності корекційної роботи.

ПРН-19. Застосовувати освітні, реабілітаційні, інформаційно-комунікаційні технології у логопедичній роботі з дітьми, які мають порушення психофізичного і мовленнєвого розвитку в умовах ЗДО.

Очікувані результати виробничої (логопедичної в ЗДО) практики.

Здобувач вищої освіти знає:

- основні види дизонтогеній і причини їхнього виникнення;
- загальні закономірності порушень розвитку;
- основні мовленнєві порушення в аспекті: етіології, симптоматики, класифікації;

- методи і прийоми логопедичного обстеження і впливу;
- питання організації логопедичної допомоги;
- основні форми порушень мовлення й визначає їхній вплив на психічний розвиток дитини, її діяльність, особистість.

Здобувач вищої освіти вміє:

- самостійно працювати з інформаційними джерелами, у тому числі електронною базою;
- володіти дефектологічною, логопедичною та спеціально-психологічною термінологією;
- виявляти й систематизувати патологічну симптоматику й професійно її кваліфікувати;
- розрізняти первинний і вторинний дефект і відслідковувати його роль у розвитку дитини;
- володіти методами логопедичного втручання;
- вибудовувати моделі корекційного впливу залежно від типу мовленнєвих порушень;
- добирати адекватні методи логопедичного втручання в залежності від віку та індивідуальних особливостей дитини;
- самостійно проводити логопедичні заняття з дітьми, що страждають порушенням мовлення;
- володіти методами збору анамнезу;
- здійснювати психолого-педагогічне логопедичне обстеження дитини;
- проводити консультування батьків щодо психологічного, корекційного та розвивального супроводу дітей з психофізичними та мовленнєвими порушеннями;
- систематизувати зібраний матеріал та оформлювати його в вигляді психолого-педагогічної логопедичної характеристики обраної дитини;
- використовувати ТЗН і засоби мультимедіа для планування, пошуку та опрацювання результатів роботи, підготовки виступу за результатами практики.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти у контексті змісту виробничої (логопедичної в ЗДО) практики мають опанувати такі компетентності:

Інтегральна компетентність:

ІК-1. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невідомістю умов і вимог.

Загальні компетентності:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

КЗ-5. Здатність працювати у команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та партнерства з батьками.

КС-13. Здатність здійснювати психолого-педагогічне і логопедичне обстеження дітей дошкільного віку з порушеннями психофізичного і мовленнєвого розвитку, що потребують допомоги в умовах інклюзивної дошкільної освіти.

КС-14. Здатність створювати диференційовані методики логопедичної розвивальної та профілактичної роботи з дітьми, що мають вади психофізичного та мовленнєвого розвитку.

КС-15. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у корекційній логопедичній роботі з дітьми, що мають особливі освітні проблеми.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Організація виробничої (логопедичної в ЗДО) практики спрямована на практичне ознайомлення магістрантів з засобами, методами та формами роботи ЗДО для дітей з вадами мовленнєвого розвитку.

Практика здійснюється з відривом від освітнього процесу не більше шести годин на день протягом трьох тижнів (практика у закладах системи освіти, охорони здоров'я, соціальної політики тощо). До початку практики проводиться настановча конференція, де призначаються керівники практики, визначається її мета, завдання, зміст, вимоги до звітної документації, критерії оцінювання результатів, вирішуються організаційні питання.

На практиці здобувачі вищої освіти здійснюють професійні функції логопеда в ЗДО, і мають дотримуватись правил внутрішнього розпорядку спеціалізованої реабілітаційної установи або спеціалізованого закладу дошкільної освіти, підтримувати трудову дисципліну і виконувати розпорядження адміністрації ЗДО і керівників практики. Магістранти працюють за розробленим планом практики. Результати роботи практиканта оформлюються у звітну документацію. За результатами практики виставляється оцінка, яка враховується при оцінці академічної успішності магістранта. Оцінку їх діяльності на практиці здійснює керівник практики від кафедри в контакт з керівниками практики від ЗДО.

Допомогу магістрантам у виконанні програми практики надають керівники, вихователі, логопеди та персонал ЗДО. Керівництво логопедичною практикою у ЗДО включає наступні напрями: теоретико-методичне консультування й інструктування магістрантів під час перебігу практики; практико-тренувальну діяльність в умовах реабілітаційної роботи корекційного закладу; аналітико-оцінні форми керівництва.

Для ефективної реалізації програми виробничої (логопедичної в ЗДО) практики у групах дітей дошкільного віку мають бути враховані такі умови її організації:

1. Перед початком логопедичної практики проводиться визначення рівня готовності здобувачів до практики у формі методичного допуску, метою якого є діагностика рівня педагогічних знань та практичних навичок роботи з дітьми дошкільного віку, зокрема з дітьми з особливими потребами, а також накопичення магістрантами певного

методичного матеріалу для практики. З цією метою магістранти самостійно добирають дидактичні та рухливі ігри для дітей 3-6 років з вадами розвитку, загадки, вірші, інший мовленнєвий матеріал.

2. Практика проводиться у базових ЗДО. Для керівництва виробничою (логопедичною) практикою магістрантів призначаються досвідчені викладачі кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології, що мають досвід роботи у ЗДО, практичні працівники, що є викладачами-сумісниками кафедри.

3. Здобувач вищої освіти для проходження практики призначається в одну з груп дітей дошкільного віку, у якій він працює протягом усього періоду практики за розкладом свого наставника.

4. Практикант повинен суворо виконувати прийняті на базі практики правила охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ним інструктажу.

5. Тривалість робочого дня практиканта – 6 годин.

6. Роботу з дітьми магістранти-практиканти здійснюють під постійним контролем наставника, який несе безпосередню відповідальність за життя і здоров'я дітей групи, їх освіти, виховання, розвиток і безпеку.

7. Магістранти зобов'язані виконувати: правила внутрішнього трудового режиму спеціалізованого ЗДО, розпорядження керівництва закладу, інших осіб, які мають право інспектувати ЗДО. Однак, передусім практикант повинен виконувати вказівки та розпорядження групового методиста практики, без погодження з яким він не може бути переведений в іншу групу, залучений до таких видів діяльності в ЗДО, які не передбачені програмою практики, звільнений від виконання будь-яких видів педагогічної діяльності, які заплановані програмою практики.

Протягом усієї практики магістрант веде щоденник логопедичної практики (див. Додаток А), який він зобов'язаний щоденно мати при собі в дошкільному закладі і вчасно заповнювати. Щоденник є основною формою поточного звіту магістранта-практиканта перед груповим методистом та керівником виробничої (логопедичної в ЗДО) практики. Після завершення практики щоденник із виставленими у ньому вихователем-наставником оцінками додається до звітної документації здобувача вищої освіти-практиканта.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧОЇ (ЛОГОПЕДИЧНОЇ В ЗДО) ПРАКТИКИ

Таблиця 1

*Зміст програми практики та організаційні заходи
щодо його виконання*

Зміст програми логопедичної практики	Організаційні заходи щодо виконання
Організаційна робота	<p>Ознайомлення із системою побудови корекційної роботи та з системою логопедичної допомоги в ЗДО для дітей з вадами мовлення</p> <p>Відвідування корекційних і розвивальних занять, які проводяться фахівцями закладу.</p> <p>Спостереження за роботою логопедів і фахівців з корекційної педагогіки під час корекційних і розвиваючих занять, ознайомлення з програмами корекційної роботи.</p> <p>Вивчення методик проведення занять із дітьми, що мають вади мовлення. Допомога вихователям і логопедам у щоденній роботі ЗДО. Консультації з фахівцями з питань аналізу анамнезу. Бесіди з батьками й вихователями для збору інформації про історію розвитку дитини, мікросоціальні умови виховання.</p>
Ознайомлення з методами і формами роботи корекційного ЗДО	<p>Спостереження і аналіз корекційної роботи логопеданастваника. Вивчення режиму дня групи, специфіки організації логопедичних занять саме в тій віковій групі, в якій практикант проходить логопедичну практику: комплектування групи, організація логопедичних занять, їх обладнання, розподіл обов'язків між персоналом групи тощо.</p> <p>Ознайомлення з методами і формами роботи ЗДО щодо втілення в освітню діяльність принципів інклюзивного навчання. Аналіз перспективних та календарних планів роботи групи за 1-2 місяці, що передують початку практики. Вивчення змісту програми корекційної роботи з дітьми призначеної групи.</p> <p>Щоденне ознайомлювання з планом роботи, яким керується логопед, виявлення доцільності і відповідності програмі підібраних логопедом форм, методів та прий-</p>

	<p>омів роботи з дітьми. Спостерігаючи корекційний процес, практикант ознайомлюється також із його методичним та дидактичним забезпеченням: аналізує наявні в групі ігрові матеріали, наочні дидактичні посібники, технічні засоби навчання та дидактичний матеріал, що зберігається у методичному кабінеті ЗДО, а також можливі умови їх використання у подальшій діяльності під час логопедичної практики.</p> <p>Участь в процесі підготовки занять (допомога в підготовці дидактичного матеріалу, створювання в групі умов для проведення заняття тощо). Обговорення відвіданих занять з наставником, фіксуючи у щоденнику розгорнуту якісну оцінку заняття, а також власні творчі ідеї щодо логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку, що виникли у процесі відвідування заняття та його обговорення.</p>
Самостійне проведення корекційних занять	<p>В цей період у дошкільному закладі можуть також бути організовані показові заняття з корекції різних розладів мовлення та різних типів: фронтальні, групові, індивідуальні. Показові заходи спостерігають і беруть участь в їх обговоренні усі магістранти підгрупи. Результати спостережень практиканти фіксують у щоденнику.</p> <p>Підготовка матеріалів для проведення власних корекційних занять. Здійснення добору корекційних методик з урахуванням типу та ступеню мовленнєвого порушення за умови консультації з фахівцями. Складання детальних планів проведення власних корекційних занять, узгоджених з календарними планами групи. Фіксація плану корекційної роботи у щоденнику логопедичної практики і, за домовленістю з наставником, у груповому календарному плані. Плани складають у відповідності до вимог, прийнятих у ЗДО, але з більшою деталізацією видів роботи.</p> <p>Підготовка матеріалів до власних корекційних занять, враховуючи типологічні та індивідуальні особливості дітей з особливими потребами, необхідність здійснювати індивідуально-диференційний підхід у побудові логопедичного втручання.</p>

	<p>У кінці робочої зміни магістрант-практикант обговорює свою діяльність з логопедом, отримує консультації щодо наступного робочого дня. Проведену самостійно роботу магістрант фіксує в щоденнику, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно оцінювати її. Готуючись до розвивальних та корекційних занять, він удосконалює навички роботи з методичною літературою, дидактичними матеріалами, наочними посібниками, вчиться аналізувати отриману інформацію. Проведення самостійних корекційних логопедичних занять. На залікові заходи запрошують усіх магістрантів-практикантів, які працюють у ЗДО. Разом з логопедом-наставником, груповим методистом вони обговорюють проведений захід, оцінюють його за п'ятибальною системою, фіксуючи оцінку у журналі обліку роботи магістрантів під час логопедичної практики.</p>
<p>Діагностичне обстеження дитини з вадами мовленнєвого розвитку</p>	<p>Вибір дитини, з якою магістрант буде проводити логопедичне обстеження. При цьому практикант повинен порадитися з вихователем групи, і логопедом.</p> <p>Складання плану обстеження дитини, користуючись спеціальною логопедичною літературою. Підбір схеми обстеження та конкретних діагностичних методик для проведення логопедичного обстеження дитини здійснюється з урахуванням її віку та структури порушення мовленнєвого розвитку. Магістрант також здійснює підготовку матеріалів для складання розгорнутої характеристики на дитину, особливості мовленнєвого розвитку якої вивчалися. Складання розгорнутої характеристики на дитину, особливості мовленнєвого розвитку якої вивчалися здійснюється із залученням даних анамнезу, бесід з батьками, спостережень за особливостями діяльності, емоційно-вольової сфери.</p> <p>Хід і результати вивчення мовлення дитини практикант фіксує у мовленнєвій карті. При цьому магістрант-практикант повинен також зазначати у щоденнику свої зауваження, думки щодо розвитку мовлення дитини, можливі рекомендації щодо їх корекції.</p>

Перед початком виробничої (логопедичної в ЗДО) практики проводиться установча конференція, на якій керівник практики повідомляє магістрантам мету і завдання, основний зміст практики, ознайомлює зі звітною документацією.

Матеріали про проходження практики здобувач вищої освіти подає на перевірку керівнику практики від кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології, який складає відгук та виставляє оцінку за виконання програми практики. Звіт з практики здобувачі вищої освіти захищають перед комісією на підсумковій конференції.

4. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

До початку виробничої (логопедичної в ЗДО) практики магістранти отримують індивідуальне завдання: документ, що визначає основні завдання, які магістрант буде вирішувати під час практики, терміни і види здійснюваної діяльності.

Змістовна частина індивідуального завдання змінюється в залежності від теми дипломної роботи або тематики написання курсової роботи, з урахуванням функціональних особливостей діяльності приймаючої його організації. Практикант має право брати участь у формуванні списку своїх завдань, враховуючи особливості здійснюваної при цьому наукової діяльності або для підвищення ефективності вивчення окремих логопедичних, корекційних, педагогічних питань та подальшої професійної підготовки в рамках роботи над курсовою (дипломною) роботою.

В індивідуальне завдання виробничої (логопедичної в ЗДО) практики входять:

1) розробка відео презентації, яка висвітлює особливості та напрями корекційної роботи закладу, презентує різні види логопедичних занять, які проводять фахівці закладу;

2) розробка плану корекційних заходів, спрямованих на усунення тих чи інших вад мовлення в дітей з мовленнєвими порушеннями. Оформлення дидактичного матеріалу для корекційної роботи.

5. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ З ВИРОБНИЧОЇ (ЛОГОПЕДИЧНОЇ В ЗДО) ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну (логопедичної в ЗДО) практики магістрант складає і оформляє звітну документацію, для розгляду та захисту на підсумковій конференції. Перелік звітної документації включає:

1. Щоденник практики – документ у якому фіксується здобувачем вищої освіти виконання програми практики і який видається йому перед її початком. Щоденник повинен включати розділи передбачені програмою практики із відповідними відмітками про виконання завдань практики (див. додаток А). Звітні матеріали з (логопедичної в ЗДО) практики готують магістранти протягом усієї практики. Робочі записи про хід практики щоденно заносяться до щоденника, наводяться результати роботи за день, записи про виконання завдань.

В кінці звіту керівник від бази практики пише відгук, зазначаючи своє ППП, посаду, вчений ступінь, звання (за наявності). Відгук про діяльність практиканта має містити інформацію про виконання плану і завдань практики, характеристику професійної діяльності магістранта та рекомендовану оцінку його роботи.

Після відгуку керівника від бази практики, у відповідному розділі щоденника практики (див. додаток Б) заповнюється висновок керівника практики (ППП, посада, вчений ступінь, звання) від кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології, який містить характеристику роботи практиканта та загальну оцінку його діяльності.

2. Звіт про проходження практики, де розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту тощо проходження практики (див. додаток Б). Всі результати роботи оформляють у вигляді звіту з практики. Він повинен містити заголовок, вступ, змістовну частину і висновки. На титульному листі вказують найменування практики, місце та строки проведення, прізвище здобувача вищої освіти і керівника практики від Університету і бази практики. В звіті повинні міститися результати виконання завдань програми практики.

Звіт складається відповідно до календарного графіка прохо-

дження практики й додаткових вказівок керівників практики від Університету й від ЗДО чи установи сфери освіти, які визначені як бази практики.

Складений здобувачем вищої освіти звіт друкується літературною українською мовою, з дотриманням ділового, наукового стилю викладу, на папері формату А4, ілюструється (за необхідності) графіками, схемами, таблицями та іншим ілюстративним матеріалом і підшивається в папку. Звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. В звітах не повинно бути дослівного переписування матеріалів баз практики, а також цитування літературних джерел.

Звіт про виробничу (логопедичну в ЗДО) практику оформляється згідно з вимогами чинного ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання.

Вимоги до звіту

Звіт з виробничої (логопедичної в ЗДО) практики повинен містити наступну документацію:

1. Щоденник практики.
2. Конспекти корекційних занять з дітьми, що страждають на розлади мовлення, проведених логопедами установи, у якої магістрант проходив практику (2-3 заняття).
3. Конспекти проведених самостійно корекційних логопедичних занять і дидактичний матеріал для кожного заняття (2 заняття).
4. Психолого-педагогічну логопедичну характеристику однієї дитини.
5. Виконане індивідуальне завдання.
6. Загальний звіт з описом знань, навичок і вмінь, які були отримані під час практики, видів діяльності в яких магістрант брав участь, своїх власних вражень, позитивних сторін практики й можливих недоліків та побажань щодо їх усунення.

6. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ МАГІСТРАНТІВ В ПЕРІОД ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ЛОГОПЕДИЧНОЇ В ЗДО) ПРАКТИКИ

Здобувачі вищої освіти, що проходять практику мають право:

- з усіх виникаючих питань звертатися до керівника практики, призначеного на період проходження практики ЗВО, до адміністрації ЗДО, фахівців, медичних працівників і педагогів;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації та змісту логопедичної практики;
- користуватися кабінетами і документацією логопеда, педагога-психолога, медичного персоналу.

Здобувач вищої освіти – практикант у період проходження практики зобов'язаний:

- організовувати свою діяльність із урахуванням вимог нормативних документів, правил внутрішнього розпорядку й традицій установи;
- вчасно виконувати всі види робіт, передбачені програмою й відображені в індивідуальному плані логопедичної практики;
- у процесі логопедичної практики здобувач вищої освіти повинен проявити себе як фахівець, що має необхідні знання (з дисциплін психолого-педагогічного, логопедичного й загально професійного циклу), що уміє застосовувати їх у конкретній корекційно-відновлюваній діяльності; у щоденнику практики магістрант повинен відображати основний зміст корекційно-виховного процесу й результати самостійної роботи.
- самостійно підготувати необхідні для практики матеріали й оформити всі види документації;
- у період практики підвищити свій професійний рівень, використовуючи різні форми самоосвіти.
- на період практики один з магістрантів, що працює в даній установі, призначається старостою. В обов'язку старости входить облік відвідуваності магістрантів, загальна організація роботи, оповіщення магістрантів про колективні заходи, консультації й семінари, виконання доручень керівників практики.

7. ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Керівник-методист (практик) від кафедри зобов'язаний:

- на початковому етапі практики затвердити індивідуальний план роботи магістранта-практиканта;
- здійснювати навчально-методичне керування виконанням практикантами програми практики та індивідуального завдання, надавати всебічну практичну допомогу;
- контролювати ведення практикантами щоденників та іншої звітної документації;
- підготувати відгук про виконання магістрантом програми практики та індивідуального науково-дослідного завдання.

Обов'язки керівника логопедичної практики:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики: установча конференція, інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання магістрантам-практикантам необхідних документів, ознайомлення зі звітною документацією;
- контролює забезпечення нормальних умов праці та побуту практикантів;
- тісно співпрацює з методистами практики, надає методичні та організаційні консультації;
- у складі комісії приймає залік з практики;
- готує письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практики магістрантів.

Базами проходження виробничої (логопедичної у ЗДО) практики кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології є спеціалізовані ЗДО Одеси та Одеської області.

8. КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ЛОГОПЕДИЧНОЇ У ЗДО) ПРАКТИКИ

Контроль за проходженням практики магістрантом здійснюють керівники практики, які призначаються кафедрою сімейної та спеціальної педагогіки і психології. Практикант систематично веде записи у щоденнику практики про виконану роботу, які є основою для загального контролю за проходженням практики.

Під час проходження практики контролюється та оцінюється таке:

1. трудова дисципліна, щоденна робота магістрантів відповідно до внутрішнього трудового розпорядку і режиму роботи дошкільного закладу;

2. відношення до логопедичної і педагогічної роботи (системність, самостійність, творчість);

3. рівень теоретичної й практичної підготовленості у відповідної діяльності здобувачів вищої освіти (ознайомлення з різними методами діагностики та логопедичної корекції в дітей дошкільного віку з вадами психофізичного і мовленнєвого розвитку; освітньою діяльністю установи, вивчення дітей, планування роботи, проведення занять, консультацій для батьків тощо);

4. якість аналізу відвідуваних занять, які проводять фахівці спеціалізованого ЗДО;

5. якість підготовки та проведення самостійного корекційно-розвивального заняття;

6. якість підготовки та проведення самостійного психолого-педагогічного логопедичного обстеження дитини;

7. якість оформлення психолого-педагогічної логопедичної характеристики обстеженої дитини;

8. якість виконання індивідуального завдання;

9. вчасна розробка і надання керівникам практики звітної документації;

10. якість захисту звіту про практику (використання наочних, фото та відео матеріалів, відео презентацій, підготовка буклетів, презентацій тощо);

11. рівень аналізу й самоаналізу педагогічної діяльності.

Формою підсумкового контролю здобувачів вищої освіти за

проходженням виробничої (логопедичної в ЗДО) практики є підсумкова конференція, що проводиться по її закінченню.

За результатами виробничої практики магістрант отримує залік.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом проведення заліку, через 2-3 дні після закінчення практики на базі університету. Виробнича (логопедична в ЗДО) практика магістрантів оцінюється за всіма видами роботи відповідно до розробленої системи балів, їх розподілу та шкалами оцінювання (див. Додаток В).

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

№ з/п	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах	Макс. кількість балів
I.	Організаційна робота		4
	Магістрант ознайомився із системою побудови корекційної роботи та із системою логопедичної допомоги в установі для дітей з вадами мовлення. Відвідував корекційні заняття, що проводились фахівцями ЗДО. Спостерігав за роботою логопедів і фахівців з корекційної педагогіки під час корекційних і розвиваючих занять, ознайомився з програмами корекційної роботи. Вивчив методики проведення занять із дітьми, що мають вади мовлення. Допомігав вихователям і логопедам у щоденній роботі закладу. Проводив консультації з фахівцями з питань збору анамнезу. Проводив бесіди з батьками й вихователями для збору інформації про історію розвитку дитини, мікросоціальні умови виховання.	4	
	Магістрант ознайомився із системою побудови корекційної роботи та із систе-	3	

	<p>мою логопедичної допомоги в установі для дітей з вадами мовлення. Відвідував корекційні заняття, що проводились фахівцями дошкільної установи.</p> <p>Спостерігав за роботою логопедів і фахівців з корекційної педагогіки під час корекційних і розвиваючих занять, ознайомився з програмами корекційної роботи. Є деякі труднощі при вивченні методик проведення занять із дітьми, що мають вади мовлення. Допомагав вихователям і логопедам у щоденній роботі ЗДО. Проводив консультації з фахівцями з питань збору анамнезу.</p> <p>Не досить дбало проводив бесіди з батьками й вихователями для збору інформації про історію розвитку дитини, мікросоціальні умови виховання.</p>		
	<p>Магістрант ознайомився із системою побудови корекційної роботи та із системою логопедичної допомоги в установі для дітей з вадами мовлення. Відвідував не всі запропоновані практикантам корекційні заняття, що проводились фахівцями дошкільної установи.</p> <p>Спостерігав за роботою логопедів і фахівців з корекційної педагогіки під час корекційних і розвиваючих занять, але не фіксував їх в щоденнику, не досить дбало ознайомився з програмами корекційної роботи. Є деякі труднощі при вивченні методик проведення занять із дітьми, що мають вади мовлення. Допомагав вихователям і логопедам у щоденній роботі установи. Не проводив консультації з фахівцями з питань збору анамнезу.</p> <p>Не досить дбало проводив бесіди з бать-</p>	2	

	ками й вихователями для збору інформації про історію розвитку дитини, мікросоціальні умови виховання.		
	<p>Практикант ознайомився із системою побудови корекційної роботи та із системою логопедичної допомоги в установі для дітей з вадами мовлення. Відвідував не всі запропоновані магістрантам корекційні заняття, що проводились фахівцями дошкільної установи.</p> <p>Спостерігав за роботою логопедів і фахівців з корекційної педагогіки під час корекційних і розвиваючих занять, але не фіксував їх в щоденнику, не досить дбало ознайомився з програмами корекційної роботи.</p> <p>Є труднощі при вивченні методик проведення занять із дітьми, що мають вади мовлення. Відмовлявся від допомоги вихователям і логопедам у щоденній роботі установи. Не проводив консультації з фахівцями з питань збору анамнезу.</p> <p>Не досить дбало проводив бесіди з батьками й вихователями для збору інформації про історію розвитку дитини, мікросоціальні умови виховання.</p>	1	
	<p>Практикант не ознайомився із системою побудови корекційної роботи та із системою логопедичної допомоги в установі для дітей з вадами мовлення. Не відвідував запропоновані корекційні заняття, що проводились фахівцями ЗДО.</p> <p>Не спостерігав за роботою логопедів і фахівців з корекційної педагогіки під час корекційних і розвиваючих занять. Не ознайомився з програмами корекційної роботи.</p> <p>Не вивчав методики проведення занять із</p>	0	

	<p>дітьми, що мають вади мовлення. Відмовлявся від допомоги вихователям і логопедам у щоденній роботі установи. Не проводив консультації з фахівцями з питань збору анамнезу.</p> <p>Не проводив бесіди з батьками й вихователями для збору інформації про історію розвитку дитини, мікросоціальні умови виховання.</p>		
II	Ознайомлення з методами і формами роботи корекційного ЗДО.		10
	<p>Магістрант спостерігає і аналізує корекційну роботу логопеда-наставника. Вивчає режим життя групи, специфіку організації логопедичних занять саме в тій віковій групі, в якій магістрант проходить логопедичну практику: комплектування групи, організацію логопедичних занять, їх обладнання, розподіл обов'язків між персоналом групи тощо.</p> <p>Вивчає зміст програми корекційної роботи з дітьми призначеної групи.</p> <p>Щоденно ознайомлюється з планом роботи, яким керується логопед, виявляє доцільність і відповідності програмі підібраних логопедом форм, методів та прийомів роботи з дітьми.</p> <p>Спостерігаючи корекційний процес, практикант ознайомлюється також із його методичним та дидактичним забезпеченням: аналізує наявні в групі ігрові матеріали, наочні дидактичні посібники, технічні засоби навчання та дидактичний матеріал, що зберігається у методичному кабінеті дошкільного закладу, а також можливі умови їх використання у подальшій діяльності під час логопедичної</p>	8-10	

	<p>практики.</p> <p>Бере активну участь в процесі підготовки занять (допомога в підготовці дидактичного матеріалу, створення в групі умов для проведення заняття тощо). Долучається до обговорення відвіданих занять з наставником, фіксуючи у щоденнику розгорнуту якісну оцінку заняття, а також власні творчі ідеї щодо логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку, що виникли у процесі відвідування заняття та його обговорення.</p> <p>Відвідує показові заняття з корекції різних розладів мовлення та різних типів: фронтальні, групові, індивідуальні та бере участь в їх обговоренні. Результати спостережень фіксує у щоденнику. Готує матеріали для проведення власних корекційних занять</p>		
	<p>Практикант спостерігає і аналізує корекційну роботу логопеда-наставника. Вивчає режим життя групи, специфіку організації логопедичних занять саме в тій віковій групі, в якій магістрант проходить логопедичну практику: комплектування групи, організацію логопедичних занять, їх обладнання, розподіл обов'язків між персоналом групи тощо.</p> <p>Вивчає зміст програми корекційної роботи з дітьми призначеної групи.</p> <p>Щоденно ознайомлюється з планом роботи, яким керується логопед.</p> <p>Спостерігає корекційний процес, але не дуже цікавиться його методичним та дидактичним забезпеченням: не аналізує наявні в групі ігрові матеріали, наочні дидактичні посібники, технічні засоби на-</p>	5-7	

	<p>вчання та дидактичний матеріал, що зберігається у методичному кабінеті ЗДО.</p> <p>Не активно бере участь в процесі підготовки занять (допомога в підготовці дидактичного матеріалу, створення в групі умов для проведення заняття тощо). Долучається до обговорення відвіданих занять з наставником, але не завжди фіксує у щоденнику розгорнуту якісну оцінку заняття, а також власні творчі ідеї щодо логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку, що виникли у процесі відвідування заняття та його обговорення.</p> <p>Відвідує показові заняття з корекції різних розладів мовлення та різних типів: фронтальні, групові, індивідуальні, але не завжди бере участь в їх обговоренні. Результати спостережень фіксує у щоденнику. Готує матеріали для проведення власних корекційних занять.</p>		
	<p>Магістрант спостерігає корекційну роботу логопеда-наставника. Вивчає режим життя групи, специфіку організації логопедичних занять в групі, в якій проходить логопедичну практику.</p> <p>Вивчає зміст програми корекційної роботи з дітьми призначеної групи.</p> <p>Щоденно ознайомлюється з планом роботи, яким керується логопед.</p> <p>Спостерігає корекційний процес, але не дуже цікавиться його методичним та дидактичним забезпеченням: не аналізує наявні в групі ігрові матеріали, наочні дидактичні посібники, технічні засоби навчання та дидактичний матеріал, що зберігається у методичному кабінеті ЗДО.</p> <p>Не зовсім активно участвує в процесі під-</p>	2-4	

	<p>готовки занять (допомога в підготовці дидактичного матеріалу, створювання в групі умов для проведення заняття тощо). Не долучається до обговорення відвіданих занять з наставником, не завжди фіксує у щоденнику розгорнуту якісну оцінку заняття, а також власні творчі ідеї щодо логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку, що виникли у процесі відвідування заняття та його обговорення. Відвідує не всі показові заняття з корекції різних розладів мовлення та різних типів: фронтальні, групові, індивідуальні, не завжди бере участь в їх обговоренні. Результати спостережень фіксує не завжди вчасно у щоденнику. Досить повільно готує матеріали для проведення власних корекційних занять.</p>		
	<p>Практикант не уважно спостерігає корекційну роботу логопеда-наставника. Не вивчає режим життя групи, специфіку організації логопедичних занять в групі, в якій проходить логопедичну практику. Не уважно вивчає зміст програми корекційної роботи з дітьми призначеної групи. Не щоденно ознайомлюється з планом роботи, яким керується логопед. Не дуже цікавиться методичним та дидактичним забезпеченням корекційного процесу, не аналізує наявні в групі ігрові матеріали, наочні дидактичні посібники, технічні засоби навчання та дидактичний матеріал, що зберігається у методичному кабінеті ЗДО. Не бере участь у процесі підготовки занять. Не долучається до обговорення відвіданих занять з наставником, не зав-</p>	0-1	

	<p>жди фіксує у щоденнику оцінку заняття. Відвідує не всі показові заняття з корекції різних розладів мовлення та різних типів: фронтальні, групові, індивідуальні, не бере участь в їх обговоренні. Результати спостережень не фіксує у щоденнику. Досить повільно готує матеріали для проведення власних корекційних занять.</p>		
III	<p>Самостійне проведення корекційних занять</p>		30
	<p>Магістрант здійснює добір корекційних методик з урахуванням типу та ступеню мовленнєвого порушення за умови консультації з фахівцями. Складає детальні плани проведення власних корекційних занять, узгоджених з календарними планами групи.</p> <p>Фіксує план корекційної роботи у щоденнику логопедичної практики і, за домовленістю з наставником, у груповому календарному плані. Плани складає у відповідності до вимог, прийнятих у спеціалізованому ЗДО, але з більшою деталізацією видів роботи.</p> <p>Готує матеріали до власних корекційних занять, враховуючи типологічні та індивідуальні особливості дітей з особливими потребами, необхідність здійснювати індивідуально-диференційний підхід у побудові логопедичного втручання.</p> <p>У кінці робочої зміни практикант обговорює свою діяльність з логопедом, отримує консультації щодо наступного робочого дня. Проведену самостійно роботу магістрант фіксує в щоденнику, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно оцінювати її. Готуючись до</p>	25-30	

	<p>виховних, розвивальних та корекційних занять, практикант удосконалює навички роботи з методичною літературою, дидактичними матеріалами, наочними посібниками, вчиться аналізувати отриману інформацію. Проводить самостійні корекційні логопедичні заняття на високому методичному рівні. Відвідує залікові заходи інших практикантів, які працюють у даному ЗДО. Разом з логопедом-наставником, груповим методистом приймає активну участь в обговоренні проведених заходів, в їхній оцінці.</p>		
	<p>Практикант здійснює добір корекційних методик з урахуванням типу та ступеню мовленнєвого порушення за умови консультації з фахівцями. Складає плани проведення власних корекційних занять, узгоджених з календарними планами групи. Фіксує план корекційної роботи у щоденнику виробничої (логопедичної в ЗДО) практики. Плани складає у відповідності до вимог, прийнятих у ЗДО. Готує матеріали до власних корекційних занять, враховуючи типологічні та індивідуальні особливості дітей з особливими потребами, необхідність здійснювати індивідуально-диференційний підхід у побудові логопедичного втручання. Проведену самостійно роботу магістрант фіксує в щоденнику, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно оцінювати її. Проводить самостійні корекційні логопедичні заняття на достатньому методичному рівні. Відвідує залікові заходи інших практикантів, які працюють у даному ЗДО. Разом з логопедом-</p>	19-24	

	наставником і груповим методистом приймає активну участь в обговоренні проведених заходів, в їхній оцінці.		
	<p>Практикант здійснює добір корекційних методик, але не завжди може урахувати тип та ступень мовленнєвого порушення. Не завжди консультується при цьому з фахівцями. Складає плани проведення власних корекційних занять, але не завжди може узгодити їх з календарними планами групи.</p> <p>Фіксує план корекційної роботи у щоденнику логопедичної практики. Плани складає у відповідності до вимог, прийнятих у спеціалізованому ЗДО.</p> <p>Готує матеріали до власних корекційних занять.</p> <p>Проведену самостійно роботу магістрант фіксує в щоденнику. Проводить самостійні корекційні логопедичні заняття на достатньому методичному рівні. Відвідує залікові заходи інших практикантів, які працюють у даному ЗДО, але демонструє досить пасивну поведінку при обговоренні проведених заходів, їхній оцінці.</p>	13-18	
	<p>Практикант здійснює добір корекційних методик, але не може урахувати тип та ступень мовленнєвого порушення. Не консультується при цьому з фахівцями. Складає плани проведення власних корекційних занять, але не може узгодити їх з календарними планами групи, не завжди виконує вимоги, прийняті у ЗДО.</p> <p>Фіксує план корекційної роботи у щоденнику логопедичної практики.</p> <p>Готує матеріали до власних корекційних занять.</p>	7-12	

	<p>Проведену самостійно роботу магістрант не вчасно фіксує в щоденнику. Проводить самостійні корекційні логопедичні заняття на низькому методичному рівні. Відвідує залікові заходи інших практикантів, які працюють у даному ЗДО, але не приймає участі в обговоренні проведених заходів, їхній оцінці.</p>		
	<p>Практикант не здійснює добір корекційних методик, не може урахувати тип та ступень мовленнєвого порушення. Не консультується при цьому з фахівцями. Не складає вчасно плани проведення власних корекційних занять, не може узгодити їх з календарними планами групи, не завжди виконує вимоги, прийняті у спеціалізованому дошкільному закладі.</p> <p>Не завжди фіксує план корекційної роботи у щоденнику логопедичної практики. Не дбало відносно до підготовки матеріалів до власних корекційних занять. Проведену самостійно роботу практикант не фіксує в щоденнику. Проводить самостійні корекційні логопедичні заняття на низькому методичному рівні. Відвідує залікові заходи інших магістрантів, які працюють у даному ЗДО, але не бере участі в обговоренні проведених заходів, їхній оцінці.</p>	0-6	
	<p>Діагностичне обстеження дитини з вадами мовленнєвого розвитку.</p>		10
	<p>За порадою логопеда здійснює вибір дитини, з якою буде проводити логопедичне обстеження.</p> <p>Складає план обстеження дитини, користуючись спеціальною логопедичною лі-</p>	8-10	

	<p>тературою. Добирає схеми обстеження та конкретні діагностичні методики для проведення логопедичного обстеження дитини, яке здійснюється з урахуванням її віку та структури порушення мовленнєвого розвитку. Здійснює підготовку матеріалів для складання розгорнутої характеристики на дитину, особливості мовленнєвого розвитку якої вивчалися.</p> <p>Складає розгорнуту характеристику на дитину, особливості мовленнєвого розвитку якої вивчалися, із залученням даних анамнезу, бесід з батьками, спостережень за особливостями діяльності, емоційно-вольової сфери.</p> <p>Хід і результати вивчення мовлення дитини фіксує у щоденнику логопедичної практики. При цьому зазначає у щоденнику свої зауваження, думки щодо розвитку мовлення дитини, можливі рекомендації щодо їх корекції.</p>		
	<p>За порадою логопеда здійснює вибір дитини, з якою буде проводити логопедичне обстеження.</p> <p>Складає план обстеження дитини, користуючись спеціальною логопедичною літературою. Підбирає схеми обстеження та конкретні діагностичні методики для проведення логопедичного обстеження дитини. Здійснює підготовку матеріалів для складання розгорнутої характеристики на дитину, особливості мовленнєвого розвитку якої вивчалися.</p> <p>Складає розгорнуту характеристику на дитину, особливості мовленнєвого розвитку якої вивчалися, але не завжди вміє залучити до неї данні анамнезу, резуль-</p>	5-7	

	<p>тати бесід з батьками, спостережень за особливостями діяльності, емоційно-вольової сфери дитини.</p> <p>Хід і результати вивчення мовлення дитини фіксує у щоденнику логопедичної практики. При цьому не може зазначити у щоденнику свої зауваження, думки щодо розвитку мовлення дитини, можливі рекомендації щодо їх корекції.</p>		
	<p>За вказівкою логопеда вибирає дитину, з якою буде проводити логопедичне обстеження.</p> <p>Складає план обстеження дитини, користуючись аналогічними планами логопеда-наставника. Добирає схеми обстеження та конкретні діагностичні методики для проведення логопедичного обстеження дитини, спираючись на попередні обстеження логопеда-наставника.</p> <p>Складає характеристику на дитину, особливості мовленнєвого розвитку якої вивчалися, але не вміє залучити до неї данні анамнезу, результати бесід з батьками, спостережень за особливостями діяльності, емоційно-вольової сфери дитини.</p> <p>Хід і результати вивчення мовлення дитини фіксує у щоденнику логопедичної практики. При цьому не може зазначити у щоденнику свої зауваження, думки щодо розвитку мовлення дитини, можливі рекомендації щодо їх корекції.</p>	2-4	
	<p>За вказівкою логопеда вибирає дитину, з якою буде проводити логопедичне обстеження.</p> <p>Складає план обстеження дитини, користуючись аналогічними планами логопеда-наставника. Добирає схеми обстеження та</p>	0-1	

	<p>конкретні діагностичні методики для його проведення, спираючись на попередні обстеження логопеда-наставника.</p> <p>Не може скласти характеристику на дитину, особливості мовленнєвого розвитку якої вивчалися. Хід і результати вивчення мовлення дитини не завжди фіксує у щоденнику логопедичної практики.</p>		
V.	Індивідуальне завдання		20
	<p>Індивідуальне завдання виконано на високому рівні. Магістрант виявив повну обізнаність з темою, яку обрав для індивідуального завдання та продемонстрував вміння її самостійно розкрити. Виклад логічний, доказовий. Повною мірою володіє понятійно-термінологічним апаратом, робить самостійні узагальнення та висновки. Він продемонстрував володіння новими освітніми технологіями та спроможність використовувати їх у власній навчальній роботі.</p>	16-20	
	<p>Індивідуальне завдання виконано на достатньому рівні. Магістрант виявив повну обізнаність з обраною темою та вміння самостійно розкрити її зміст. Виклад логічний, доказовий, однак наявні окремі неточності, які легко виправляються під керівництвом консультанта від кафедри. Належним чином володіє понятійно-термінологічним апаратом, робить самостійні узагальнення та висновки, але припускається окремих помилок. Практикант продемонстрував творче осмислення обраної теми. Володіння новими освітніми технологіями, але не зовсім впевнено, спроможність використовувати їх у власній навчальній роботі обмежена.</p>	10-15	

	<p>Індивідуальне завдання виконано на задовільному рівні. Магістрант виявив бажання працювати за обраною темою, але потребував постійної допомоги консультанта від кафедри. У викладі матеріалу спостерігались окремі неточності, які потребували доопрацювання. Не зовсім впевнено володіє понятійно-термінологічним апаратом. Робить самостійні узагальнення та висновки, але припускається окремих бракувало творчого підходу щодо розв'язання окремих питань і визначення проблематики. Нові освітні технології не використовує у власній роботі.</p>	5-9	
	<p>Індивідуальне завдання виконано на низькому рівні, не в повному обсязі, частково, зі значними грубими помилками. Відсутні самостійність і творчість у виконанні. Магістрант недостатньо обізнаний з науковою літературою, у нього несформовані вміння самостійно розкрити зміст обраної теми, подати матеріал логічно і доказово. Поверхово володіє понятійно-термінологічним апаратом.</p>	0-4	
	Оформлення звітної документації		10
	<p>Магістрант подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно. Щоденник та звіт практиканта оформлений у відповідності з вимогами; захист у вигляді усного звіту з критичним аналізом підсумків особистої практики.</p>	8-10	
	<p>Магістрант подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно. Щоденник і звіт практиканта оформлені належним чином, однак наявні загальні судження, при захисті у вигляді усного звіту, інколи використовує елементи критичного аналізу підсу-</p>	5-7	

	мків отриманих результатів практики.		
	Практикант подав усю необхідну документацію із запізненням. Щоденник і звіт практиканта не має належного вигляду. Записи короткі, несуттєві, відсутній самоаналіз діяльності, висновки не аргументовані і не обґрунтовані. Обсяг щоденника обмежений. Щоденник підготовлено формально.	2-4	
	Документація не підготована належним чином і вчасно. Магістрант подав звітну документацію не в повному обсязі. Якість документації незадовільна, із значними помилками та неточностями, подана із запізненням.	0-1	
	Захист результатів практики		10
	Практикант здійснює захист практики з використанням мультимедійних засобів навчання в вигляді відео презентації. Демонструє вільне володіння термінологічним апаратом логопедії.	8-10	
	Магістрант здійснює захист практики з використанням наочних матеріалів. Демонструє вільне володіння термінологічним апаратом логопедії.	5-7	
	Магістрант здійснює захист практики без використання наочних матеріалів або мультимедійних засобів навчання. Читає звіт з аркуша. Демонструє не досить вільне володіння термінологічним апаратом логопедії.	2-4	
	Здійснює захист практики без використання наочних матеріалів або мультимедійних засобів навчання. Читає звіт з паперу. Демонструє низький рівень володіння термінологічним апаратом логопедії.	0-1	

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Алексеева М.М., Яшина В.И. Речевое развитие дошкольников. Москва: Просвещение, 1999. 456 с.
2. Антропов Ю.Ф. Лечение детей с психосоматическими расстройствами. Санкт-Петербург: Наука, 2002. С. 485-537.
3. Арушанова А.Г. Речь и речевое общение детей. Развитие диалогического общения: Методическое пособие для воспитателей детского сада. Москва: Мозаика-Синтез, 2004. – 128 с.
4. Асатиани Н.М., Казаков В.Г., Фрейдин Ю.Л. Некоторые вопросы клинической классификации заикания: хрестоматия: учебное пособие: для студентов дефектологических факультетов высших педагогических учебных заведений. Москва: Академия, 2003. С. 88-91.
5. Ахутина Т.В. Методология нейропсихологического сопровождения. Москва: Логос, 2006. 310 с.
6. Богуш А., Маліновська Н. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку: підручник для студентів педагогічних коледжів (спеціальності 012 Дошкільна освіта). Київ: Видавничий Дім «Слово», 2020. 380 с.
7. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник; за ред. А.М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.
8. Богуш А.М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. 2-е видання. Київ: Слово, 2010. 374 с.
9. Борозинец Н.М., Шеховцова Т.С. Логопедические технологии: Учебно-методическое пособие. Ставрополь: Образовательное пространство, 2008. 224с.
10. Волкова Г.А. Логопедическая ритмика. Москва: Просвещение, 2001. 76 с.
11. Волосовец Т.В Преодоление общего недоразвития речи у дошкольников. Москва: Просвещение, 2002. 296с.
12. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за ред. В.І.Бондаря, В.М.Синьова. Київ: «МП Леся», 2011. 528 с.
13. Коргун Л.Н. Дети с отклонениями в развитии. Психологические особенности. Психолого-педагогическая диагностика: учеб-

ное пособие для студентов психолого-педагогического профиля. Одесса: Издательство ТОВ «Лерадрук», 2012. 277 с.

14. Куличковская Е.В., Степанова О.В. Как преодолеть свой страх? Развивающие сказки и игры для дошкольников и младших школьников. Санкт-Петербург: Речь, 2008. 137 с.

15. Лохов М.И., Фесенко Ю.А. Коррекция заикания и других речевых расстройств детского возраста. Санкт-Петербург: Детство-Пресс, 2010. 146 с.

16. Основы логопедической работы с детьми / Под ред. Г.В. Чиркиной. Москва: АРКТИ, 2003. 240 с.

17. Повалева М.А. Справочник логопеда. Ростов-на-Дону: Феникс, 2003. 448 с.

18. Психолого-педагогическая диагностика: учеб. пособие / И.Ю. Левченко, С.Д. Забрамная, Т.А. Добровольская и др.; Под ред. И.Ю. Левченко, С.Д. Забрамной. Москва: «Академия», 2005. 320 с.

19. Рібцун Ю. В. Професійний довідник логопеда дошкільного навчального закладу. Харків: Вид. група «Основа», 2013. 239.

20. Рібцун Ю.В. Корекційно-розвивальна та навчально-виховна робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення: навч.-метод. посіб. Київ: «Педагогічна думка», 2014. 238 с.

21. Семенович А.В. Нейропсихологическая коррекция в детском возрасте. Метод замещающего онтогенеза: учебное пособие. Москва: Генезис, 2008. 474 с.

22. Смирнова И.А. Логопедическая диагностика, коррекция и профилактика нарушений речи у дошкольников с ДЦП. Алалия, дизартрия, ОНР. Учебно-методическое пособие для логопедов и дефектологов. Санкт-Петербург: «ДЕТСТВО-ПРЕСС», 2004. 288 с.

23. Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодидактики: підручник для вищих навчальних закладів. Київ: «Каравела», 2017. 316 с.

24. Тарасун В.В. Морфологічна готовність дітей з особливостями у розвитку до шкільного навчання: діагностика і формування (нейропсихологічний супровід). Монографія. Київ: Вид. НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2008. 310 с.

25. Тарасун В.В. Логодидактика. Київ: Вид-во НПУ ім. П.М. Драгоманова, 2004. 348 с.

26. Федорович Л.О. Логопедичний альбом Запорозжя: ЛИПС

ЛТД, 2014. 144 с.

27. Филичева Т.Б., Чиркина Г.В. Устранение общего недоразвития речи у детей дошкольного возраста : практ. пособие. Изд. 3-е. Москва: Айрис-пресс; Айрис-дидактика, 2005. 212 с.

28. Шеремет М.К. Логопедія: підручник, третє видання, перероблене та доповнене. За ред. М.К.Шеремет. Київ: Слово, 2014. 672 с.

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Кафедра сімейної та спеціальної педагогіки і психології

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Здобувача вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

Кафедра сімейної та спеціальної педагогіки і психології

Освітньо-кваліфікаційний рівень магістр

ОПП: «Дошкільна освіта. Спеціалізація: Логопедія в закладах
дошкільної освіти»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Рік навчання: 2

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Кафедра сімейної та спеціальної педагогіки і психології

ЗВІТ

про виконання програми _____ практики

Здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, та по батьковій)

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Кваліфікаційний рівень _____

База практики _____

(повна назва організації сфери освіти, установи)

Керівник практики від ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

(посада, ПІБ)

Керівник практики від організації сфери освіти, установи

(посада, ПІБ)

Звіт захищений
« ____ » _____ 20 ____ р.

(підпис)

Звіт захищений
« ____ » _____ 20 ____ р.

(підпис)

**Таблиця розподілу балів за видами діяльності
здобувачів вищої освіти (магістрантів)
під час логопедичної практики**

№	Види завдань	Кількість балів	Оцінює
I.	Організаційна робота	Максим. кількість 20	Керівник від бази практики і керівник практики від кафедри
1.1	Ознайомлення із системою побудови корекційної роботи та із системою логопедичної допомоги в установах для дітей з вадами мовлення	1-5	
1.2	Спостереження за поведінкою дітей, їх особливостями під час корекційних занять, ігор і вільного спілкування.	1-5	
1.3	Вивчення медично-педагогічної документації на дітей з вадами мовлення.	1-5	
1.4	Допомога персоналу ЗДО в здійсненні виховних, корекційних та організаційних заходів.	1-5	
II.	Ознайомлення з методами і формами роботи корекційного ЗДО.	Максим. кількість 10	Керівник від бази практики і керівник практики від кафедри
2.1	Вивчення методик корекційної роботи з дітьми, що страждають на ту чи іншу ваду мовлення. Ознайомлення з програмами корекційної роботи в ЗДО.	1-2	
2.2	Відвідування логопедичних занять, які проводяться фахівцями ЗДО. Спостереження за роботою логопедів і фахівців з корекційної педагогіки під час корекційних і розвивальних занять.	1-4	
2.3	Консультації з фахівцями з питань аналізу анамнезу дитини, визначення структури дефекту.	1-2	

2.4	Бесіди з батьками й вихователями для збору інформації про історію розвитку дитини, мікросоціальні умови виховання.	1-2	
III.	Самостійне проведення корекційних занять	Максим. кількість 30	Керівник від бази практики і методист циклова комісія
3.1	Добір адекватних корекційних методик з урахуванням типу та ступеню мовленнєвого порушення (консультація з фахівцями).	1-5	
3.2	Складання планів проведення власних корекційних логопедичних занять, узгоджених з календарними планами групи.	1-5	
3.3	Підготовка дидактичних матеріалів для проведення корекційних логопедичних занять.	1-5	
3.4	Проведення власних корекційних логопедичних занять із дітьми.	1-10	
3.5	Самоаналіз та аналіз з боку керівників практики проведених магістрантами занять.	1-5	
IV.	Діагностичне обстеження дитини з вадами мовленнєвого розвитку.	Максим. кількість 20	
4.1	Добір діагностичних методик для проведення діагностичного обстеження дитини з урахуванням її віку та структури порушення мовленнєвого розвитку	1-5	
4.2	Проведення експериментально-психологічного обстеження мовленнєвого розвитку обраної дитини.	1-10	
4.3	Складання розгорнутої характеристики на дитину, особливості мовленнє-	1-5	

	вого розвитку якої вивчалися із залученням даних анамнезу, бесід з батьками, спостережень за особливостями діяльності, емоційно-вольової сфери.		
VI.	Оформлення звітної документації (рівень відповідності звітної документації вимогам програми).	Максим. кількість 10	Керівник практики факультету, керівник практики від кафедри
6.1	Аналіз занять фахівців спеціалізованого ЗДО	1-2	
6.2	План-конспект залікових занять, наочні матеріали або відео з дидактичним, музичним, наочним матеріалом до проведених занять	1-3	
6.3	Відео або наочна презентація індивідуального завдання	1-3	
6.4	Щоденник магістранта-практиканта.	1-2	
VII.	Захист результатів практики	Максим. кількість 10	Керівник практики факультету, керівники практики від кафедри
	Всього:	100	

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (магістранти)

Організаційна робота	Ознайомлення з методами і формами роботи корекційного дошкільного закладу.	Самостійне проведення корекційних занять	Діагностичне обстеження дитини з вадами мовленнєвого розвитку	Оформлення звітної документації	Сума/Захист результатів практики	Сума
20	10	30	20	10	10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики	не зараховано з обов'язковим повторним проходженням практики

Навчально-методичне видання

Юлія Олександрівна Тубичко – старший викладач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології, ДЗ «ПНПУ ім. К. Д. Ушинського»;

Алла Георгіївна Колесник – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології, ДЗ «ПНПУ ім. К.Д. Ушинського».

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ЛОГОПЕДИЧНОЇ В ЗДО) ПРАКТИКИ

*для здобувачів вищої освіти спеціальності:
012 Дошкільна освіта, освітньої
(освітньо-професійної) програми: «Дошкільна освіта.
Спеціалізація: Логопедія в закладах дошкільної освіти»*

Авторська редакція
Виготовлено з готового оригінал-макету

Підписано до друку 24.09.2021 р. Папір офсетний.
Формат 60×90/16. Гарнітура «Times New Roman».
Ум.-друк. арк. 3,1.